

બિનસરકારી માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં કરવામાં આવતી અનિયમિત નિમણૂકોને નિયમિત કરવા અંગે માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો બંધી કરવા અંગે

ગુજરાત સરકાર, શિક્ષણ વિભાગ, ઠરાવક્રમાંક : બમશ/1399-2799-ગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તા. 16-4-2005

- વંચાણે લીધા : (1) શિક્ષણ વિભાગનો ઠરાવક્રમાંક : બમશ-119-742(2)-ગ, તા. 2-7-'99.
(2) શિક્ષણ વિભાગનો ઠરાવક્રમાંક : બમશ-1399-2799-ગ, તા. 11-12-2001.
(3) શિક્ષણ વિભાગનો ઠરાવક્રમાંક : બમશ-1399-1381-2000-ગ, તા. 10-5-'02.

આમુખ :

બિનસરકારી માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં કરવામાં આવતી અનિયમિત નિમણૂકોને નિયમિત કરવા અંગે કમિશનરશ્રી, મધ્યાહન ભોજન યોજના અને શાળાઓની કચેરી તરફથી દરખાસ્ત વિભાગને મોકલવામાં આવે છે. વિભાગ દ્વારા આ સંબંધે ઉપર વંચાણે લીધેલ ક્રમાંક (2) અને (3)ના ઠરાવથી વખતોવખત જરૂરી માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો બહાર પાડેલ છે તેમ છતાં આવી અનિયમિત નિમણૂકોને નિયમિત કરવા માટે કમિશનરશ્રી, શાળાઓની કચેરીને મળતી દરખાસ્તો કે જેમાં ઉક્ત ઠરાવથી બહાર પાડવામાં આવેલ માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોની શરતો પરિપૂર્ણ થતી ન હોવા છતાં, શિક્ષણના હેતુને બર લાવવા તથા વિદ્યાર્થીઓની કારકિર્દીને અસર ન થાય તે માટે કેટલીક દરખાસ્તોમાં ખાસ કિસ્સા તરીકે મંજૂરી આપવા સરકારશ્રીના આદેશ મેળવી આપવા દરખાસ્તો રજૂ કરવામાં આવે છે.

ઠરાવ :

બિનસરકારી માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં સંચાલકો દ્વારા અનિયમિત રીતે કરાયેલી નિમણૂકોને નિયમિત કરવા માટેના કિસ્સાઓમાં એકસૂતતા જળવાઈ રહે તે હેતુથી ઉપર વંચાણે લીધેલ તા. 11-12-2001 અને તા. 10-5-2002ના ઠરાવો આથી રદ કરી અને તેને સ્થાને નીચે મુજબ નવેસરથી માર્ગદર્શક સૂચનાઓ અમલી બનાવવાનું પુખ્ત વિચારણાને અંતે ઠરાવવામાં આવે છે :

1. માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં કરેલી નિમણૂકો માધ્યમિક શિક્ષણ પારાની જોગવાઈઓ અનુસાર કે વખતોવખત તેમાં કરેલ સુધારાને અનુરૂપ શૈક્ષણિક લાયકાતો અને અન્ય લાયકાતો પરાવતા હોવા જોઈએ. શૈક્ષણિક લાયકાતમાં કોઈ છૂટછાંટ મુકવામાં આવશે નહિ.
2. બિનસરકારી માધ્યમિક કે ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં કરવામાં આવેલ તા. 30-6-2002 સુધીની અનિયમિત નિમણૂકોની દરખાસ્તને નિયમિત કરવા માટે ગુણદોષના આધારે પૂરતી ચકાસણી બાદ સરકારશ્રીને રજૂ કરવાની રહેશે. આ ઠરાવની તારીખથી છ માસના ગાળામાં આવા કેસો રજૂ કરી દેવાના રહેશે. તા. 31-7-'05 પછી આ પ્રકારના કોઈ કેસો વિચારણા માટે હાથ પરી શકાશે નહિ. તા. 1-7-'02 પછી જો કોઈ કિસ્સામાં અનિયમિત નિમણૂક થયેલ હશે તો તે ભવિષ્યમાં કોઈપણ સંજોગોમાં નિયમિત કરવામાં આવશે નહિ.
3. બિનસરકારી માધ્યમિક કે ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓ જિલ્લાશિક્ષણાધિકારીની કચેરીના સીધા નિયંત્રણ હેઠળ હોય છે ત્યારે પણ સંસ્થાઓના ઓફિટની કાર્યવાહી કરવામાં આવે ત્યારે આવી અનિયમિત નિમણૂકના કિસ્સાઓ જિલ્લાશિક્ષણાધિકારીની કચેરીએ ચકાસવાના રહેશે અને તેને નિયમિત નિમણૂક ન હોવાથી તથા પૂરતી માર્ગદર્શક પ્રક્રિયા અનુસર્યાનિગર નિમણૂક કરવામાં આવેલ હોવાથી તેને નિયમિત કરી શકાશે નહિ. તેવી નિમણૂક રદ કરવાની રહેશે અને તેને સ્થાને ફાજલ કર્મચારીમાંથી નિમણૂક કરવાની રહેશે. આ માટે જે તે જિલ્લામાં પૂરતું સંખ્યાબંધ ઉપલબ્ધ ન હોય તો નજીકના જિલ્લામાંથી મેળવવા કાર્યવાહી કરવાની રહેશે.
4. ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ અધિનિયમ-1972 હેઠળ નોંધાયેલી અનુદાનિત (આન્ટેડ) બિનસરકારી માધ્યમિક શાળાઓ અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં અનિયમિત નિમણૂકો જે તારીખે નિયમિત કરતો હુકમ થાય તે તારીખથી જ નિયમિત નિમણૂક તરીકે ગણાશે તથા નોંધાયેલી બિનઅનુદાનિત (નોનઆન્ટેડ) બિનસરકારી માધ્યમિક કે ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓને કેટલાક કિસ્સામાં જ્યારે ખાસ કિસ્સા તરીકે ગુણદોષના આધારે આન્ટેડ શાળા તરીકે મંજૂરી આપવામાં આવે ત્યારે આન્ટેડ શાળા તરીકે મંજૂરી મળ્યાનો હુકમ કરવામાં આવે તે તારીખથી જ તે શાળાના શૈક્ષણિક કે બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીઓની નિમણૂકોને નિયમિત નિમણૂક તરીકે સ્વીકારવા પાત્ર થશે. અનિયમિત નિમણૂકની તારીખથી આવી લાભ મળવા પાત્ર થશે નહિ, પરંતુ આ બંને પ્રકારની શાળાઓ માટે શૈક્ષણિક લાયકાત કે અન્ય લાગુ પડતી લાયકાતોમાં કોઈ છૂટછાંટ આપવા પાત્ર થશે નહિ અને આ અંગેની દરખાસ્ત પૂરતી ચેકલિસ્ટ સાથે તૈયાર કરી સરકારને જિલ્લાશિક્ષણાધિકારીની કચેરીની ભલામણ સહ કમિશનરશ્રી, શાળાઓની કચેરીના સ્પષ્ટ અભિપ્રાય સાથે તે કચેરી મારફત રજૂ કરવાની રહેશે.
5. જિલ્લાશિક્ષણાધિકારીની કચેરીએ આવી અનિયમિત નિમણૂકોને નિયમિત કરવા પાછળના નક્કર કારણો રજૂ કરવાના રહેશે, અન્યથા આવા કિસ્સાઓમાં અનિયમિત નિમણૂકોને નિયમિત કરવાની દરખાસ્ત શાલ્ય રાખવામાં આવશે નહિ.

6. અનિયમિત નિમણૂકોને નિયમિત કરતી વખતે જો અનામતનું પ્રમાણ જળવાયું ન હોય તો ભવિષ્યમાં ધનાર ભરતીમાં તેનું પ્રમાણ જળવાય તે રીતે કાર્યવાહી કરવાની રહેશે. આ મુજબ અનામતની ભરતી પૂરી થયા બાદ જ સંસ્થાને અનામત જગ્યા સિવાયની જગ્યાઓનું એન.ઓ.સી. આપી શકાશે. આ માટે જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીની કચેરી દ્વારા સંસ્થાઓના ઓડિટની કામગીરી ધાય ત્યારે તેની પૂરતી કાળજી લેવાની રહેશે. આમ કરવામાં જો સંસ્થા નિષ્ફળ જાય તો તેને 10 ટકા ગ્રાન્ટકાપ આપવાનો રહેશે.
7. જે શાળાઓ શરૂઆતથી જ ગ્રાન્ટ સાથે મંજૂર થયેલ હોય અને ભરતી પરના પ્રતિબંધના કારણે એન.ઓ.સી. આપવામાં આવેલ ન હોય કે મેળવેલ ન હોય તો પણ સંસ્થા તરફથી શિક્ષણના હિતમાં ભરતી કરેલ હોય તેવા કિસ્સામાં તા. 11-12-2001 પહેલાં નિમણૂક કરી હોય તો તેને તા. 11-12-2001 થી માન્ય ગણવાની રહેશે ત્યારબાદની કોઈપણ નિમણૂકને નિયમિત કરવામાં આવશે નહિ.
8. સંસ્થાએ કરેલ અનિયમિત નિમણૂકો જે તે વખતે વર્તમાનપગમાં બહોળી જાહેરાત આપી કે આંશિક જાહેરાત આપીને, પસંદગીસમિતિ મારફત મંજૂરી મેળવી તથા મૂલ્યાંકન દ્વારા કરેલી હોવી જોઈએ.
9. સંસ્થાએ વખતોવખતના આ વિભાગના શૈક્ષણિક તથા બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીઓનું સંખ્યાબળ નક્કી કરતાં માપદંડ મુજબ જગ્યાઓ મળવાપાત્ર થશે તેનાથી વધારાનાં સંખ્યાબળને કોઈપણ સંજોગોમાં નિયમિત કરી શકાશે નહિ.
10. સંસ્થાઓને શૈક્ષણિક જરૂરિયાતના સંદર્ભમાં ભવિષ્યમાં જ્યારે પણ શૈક્ષણિક કે બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીઓની ભરતી કરવાની ધાય ત્યારે જિલ્લાશિક્ષણાધિકારીની કચેરી પાસે એન.ઓ.સી. મેળવવાનું રહેશે. પરંતુ, આ પ્રકારનું એન.ઓ.સી. આપતા પૂર્વે જિલ્લાશિક્ષણાધિકારીની કચેરી દ્વારા જ્યાં સુધી જે તે વિષયનાં ફાજલ શિક્ષકો કે બિનશૈક્ષણિક સ્ટાફ ફાળવી શકાય તેમ હોય ત્યાં સુધી એન.ઓ.સી. આપવાનું રહેશે નહિ. પરંતુ, જો ફાજલ કર્મચારી ઉપલબ્ધ ન હોય તો આસપાસના જિલ્લાઓમાં જો આ પ્રકારના વિષયના સરપ્લસ (ફાજલ) ઉપલબ્ધ હોય તો તેની વિગતો મેળવી કાર્યવાહી કરવાની રહેશે.
11. આવી અનિયમિત નિમણૂક તા. 30-6-2002 સુધીમાં થયેલ હોવી જોઈશે, ત્યારબાદ જો કોઈપણ અનિયમિત નિમણૂક કરવામાં આવેલ હશે તો તે માટે ખાસ કિસ્સામાં પણ નિયમિત કરવા મંજૂરી આપવામાં આવશે નહિ પરંતુ, જિલ્લાશિક્ષણાધિકારીની કચેરીને તે માટે જવાબદાર ગણી શિસ્તવિષયક કાર્યવાહી કરવામાં આવશે.
12. બિનસરકારી માધ્યમિક કે ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં થયેલ અનિયમિત નિમણૂકોને નિયમિત કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવે ત્યારે વિભાગના તા. 2-7-1999ના ઠરાવક્રમાંક : ભમશ-1199-741(2)-ગ થી બહાર પાડવામાં આવેલ બિનસરકારી માધ્યમિક, ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં શિક્ષણસહાયક, વહીવટીસહાયક અને સાધીસહાયકની ભરતી અંગેની સૂચના મુજબ નિમણૂક આપવાની રહેશે.
13. જે શાળા/સંસ્થાને અનિયમિત નિમણૂકોને નિયમિત કરવાની પરવાનગી આપ્યા બાદ તા. 30-6-2002 પછી જ્યારે પણ શૈક્ષણિક હેતુ માટે અનિવાર્યપણે ભરતી કરવાની ધાય ત્યારે આવી નિમણૂકો ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ અધિનિયમ, 1972 હેઠળની જોગવાઈ તથા સરકારશ્રીની સ્થાયી સૂચનાઓ મુજબ ભરતી કરવાની રહેશે. અન્યથા મિથમાનુસારની કાર્યવાહી કરી, શાળાની માન્યતા રદ કરવામાં આવશે.
14. અનિયમિત નિમણૂકોને ખાતાકીય ઓડિટ દરમ્યાન ખાસ કાળજીપૂર્વક ચકાસવાની રહેશે અને જો આવી કોઈ નિમણૂકો તા. 30-6-2002 પછી કરવામાં આવેલ હોય તો તેને કોઈપણ સંજોગોમાં નિયમિત કરવાપાત્ર રહેશે નહિ અને જો ઓડિટ દરમ્યાન આવી કાળજી લેવામાં આવી નહિ હોય તો જે-તે વખતના ઓડિટ અધિકારીની પૂર્ણ જવાબદારી રહેશે પરંતુ જો વિદ્યાર્થીઓની શૈક્ષણિક જરૂરિયાત સંદર્ભે અનિવાર્યપણે આવી નિમણૂક કરવાની થતી હોય તો તે નિમણૂક આપતા પૂર્વે આ તમામ શરતો પરિપૂર્ણ થતી હોય તેવા કેસો જ વિભાગને તેના ગુણદોષના આધારે યોગ્ય ભલામણ સહ રજૂ કરવાની રહેશે.
15. શરૂઆતથી જ અનુદાનિત (ગ્રાન્ટ સહિત) તેમ જ બિનઅનુદાનિત (ગ્રાન્ટ વિના) નોંધાયેલી બિનસરકારી માધ્યમિક કે ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓના શૈક્ષણિક અને બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીઓના કિસ્સાઓમાં તદઅનુસારની કાર્યરીતિ અનુસરવાની રહેશે.

આ હુકમો આ વિભાગની સરખા ક્રમાંકની ફાઈલ પર નાણાં વિભાગની તા. 5-3-2005 ની નોંધથી મળેલ સંમતિ અન્વયે બહાર પાડવામાં આવે છે.

ગુજરાત રાજ્યના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

સહી, અરવિંદ ધડૂક
નાયબ સચિવ, શિક્ષણ વિભાગ

